

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

27.08.2021 г.

12:00 ч.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

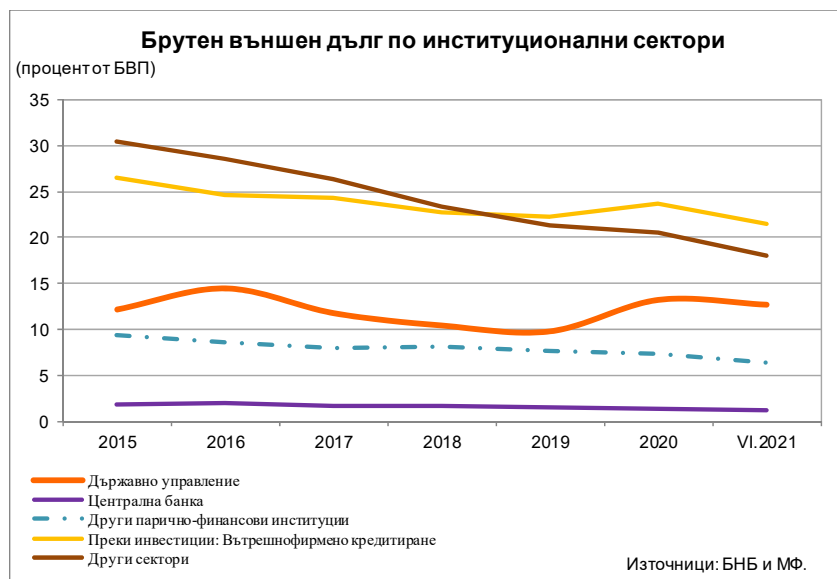
Юни 2021 г.

Брутният външен дълг¹ в края на юни 2021 г. възлиза на 39 284.4 млн. евро (59.8% от БВП²), което е с 1624.3 млн. евро (4.3%) повече в сравнение с края на юни 2020 г. (37 660.1 млн. евро, 62.1% от БВП).

В края на юни 2021 г. *краткосрочните задължения* са 6064.1 млн. евро (15.4% от брутния дълг, 9.2% от БВП) и се увеличават с 99 млн. евро (1.7%) спрямо края на юни 2020 г. (5965.1 млн. евро, 15.8% от дълга, 9.8% от БВП). *Дългосрочните задължения* възлизат на 33 220.3 млн. евро (84.6% от брутния дълг, 50.6% от БВП), като се увеличават с 1525.3 млн. евро (4.8%) спрямо края на юни 2020 г. (31 695 млн. евро, 84.2% от дълга, 52.3% от БВП). От тях 24 023.5 млн. евро (61.2%) са с остатъчен матуриретен над една година.

Към края на юни 2021 г. 85.6% от брутните външни задължения са деноминирани в евро, при 82.2% година по-рано.

Брутният външен дълг на сектор *Държавно управление*³ в края на юни 2021 г. е 8329.1 млн. евро (12.7% от БВП). Спрямо края на юни 2020 г. (6140.1 млн. евро, 10.1% от БВП) той се увеличава с 2188.9 млн. евро (35.6%).

Външните задължения на *Централната банка* са 829.7 млн. евро (1.3% от БВП). Те се понижават с 19.1 млн. евро (2.3%) спрямо края на юни 2020 г. (848.8 млн. евро, 1.4% от БВП).

Външните задължения на сектор *Други парични финансови институции* (банки и фондове на паричния пазар) са

¹ Предварителни данни. Данните за периода април – май 2021 г. са ревизирани. В съответствие с методологическите бележки, с отчета за юли 2021 г. ще бъдат направени ревизии на данните за периода януари 2019 г. – юни 2021 г. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg, секция *Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг*).

² При БВП в размер на 65 670 млн. евро за 2021 г. (прогноза на БНБ) и 60 641.8 млн. евро за 2020 г. (данни на НСИ от 09.03.2021 г.).

³ При спазване на резидентния принцип.

4201.9 млн. евро (6.4% от БВП). Те се увеличават с 37.1 млн. евро (0.9%) спрямо края на юни 2020 г. (4164.8 млн. евро, 6.9% от БВП).

Външните задължения на *Други сектори*⁴ са 11 799.6 млн. евро (18% от БВП). Те намаляват с 983.1 млн. евро (7.7%) спрямо същия месец на миналата година (12 782.7 млн. евро, 21.1% от БВП).

*Вътрешнофирменото кредитиране*⁴ е в размер на 14 124.1 млн. евро (21.5% от БВП) в края на юни 2021 г., което е с 400.4 млн. евро (2.9%) повече в сравнение с края на юни 2020 г. (13 723.7 млн. евро, 22.6% от БВП). То е с най-значителен дял в структурата на външния дълг – 36% към края на юни 2021 г., при 36.4% година по-рано.

За първото полугодие на 2021 г. общият **нетен поток**⁵ е положителен, в размер на 375.2 млн. евро (0.6% от БВП) при положителен поток от 29.7 млн. евро (0.05% от БВП) за януари – юни 2020 г.

Нетният външен дълг⁶ в края на юни 2021 г. е отрицателен в размер на 16 961.1 млн. евро (25.8% от БВП), като увеличава отрицателната си стойност с 2536.7 млн. евро (17.6%) спрямо края на юни 2020 г. (отрицателна стойност от 14 424.4 млн. евро, 23.8% от БВП). Намалението се дължи на по-голямото увеличение на brutните външни активи (с 4161 млн. евро, 8%) в сравнение с това на brutния външен дълг (с 1624.3 млн. евро, 4.3%).

---

⁴ Поради тримесечната отчетност на фирмите данните подлежат на ревизия.

⁵ *Нетния поток* се изчислява тримесечно на база на данните в пасива на платежния баланс за инструменти *Валута и Депозити, Дългови ценни книжа, Заеми, Търговски кредити и аванси* и *Други сметки за задължения*.

⁶ *Нетният външен дълг* е изчислен като разликата между размера на brutния външен дълг и размера на brutните външни активи, изчислени на база тримесечните данни за международната инвестиционна позиция. *Brutните външни активи* се изчисляват тримесечно на база на данните в актива на международната инвестиционна позиция за инструменти *Валута и Депозити, Дългови ценни книжа, Заеми, Търговски кредити и аванси, Резервни активи* (с изключение на злато под формата на стандартни кюлчета) и *Други сметки за вземания*.

Брутен външен дълг¹
(По институционални сектори)

	VI.2020		XII.2020		V.2021		VI.2021		VI. 21/ V. 21		VI. 21/ XII. 20		VI. 21/ VI. 20	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро	%
Брутен външен дълг (I+II+III+IV+V)	37660.1	62.1	40062.8	66.1	39038.3	59.4	39284.4	59.8	246.1	0.6	-778.4	-1.9	1624.3	4.3
I. Държавно управление²	6140.1	10.1	8007.1	13.2	8301.5	12.6	8329.1	12.7	27.6	0.3	321.9	4.0	2188.9	35.6
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	6140.1	10.1	8007.1	13.2	8301.5	12.6	8329.1	12.7	27.6	0.3	321.9	4.0	2188.9	35.6
Дългови ценни книжа ³	3180.1	5.2	5143.6	8.5	4983.5	7.6	5023.5	7.6	39.9	0.8	-120.1	-2.3	1843.4	58.0
Заеми	2960.1	4.9	2863.5	4.7	3317.9	5.1	3305.6	5.0	-12.3	-0.4	442.1	15.4	345.5	11.7
II. Централна банка	848.8	1.4	825.1	1.4	824.9	1.3	829.7	1.3	4.8	0.6	4.6	0.6	-19.1	-2.3
Краткосрочни	98.2	0.2	108.0	0.2	101.5	0.2	96.3	0.1	-5.2	-5.1	-11.7	-10.8	-2.0	-2.0
Валута и депозити	95.2	0.2	102.8	0.2	100.1	0.2	92.8	0.1	-7.2	-7.2	-9.9	-9.7	-2.4	-2.5
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Други сметки за задължения	3.0	0.0	5.2	0.0	1.4	0.0	3.4	0.0	2.0	146.6	-1.8	-34.0	0.4	14.0
Дългосрочни	750.6	1.2	717.1	1.2	723.4	1.1	733.4	1.1	10.0	1.4	16.3	2.3	-17.2	-2.3
Разпределени СПТ ⁴	750.6	1.2	717.1	1.2	723.4	1.1	733.4	1.1	10.0	1.4	16.3	2.3	-17.2	-2.3
III. Други парично-финансови институции (ПФИ)⁵	4164.8	6.9	4459.9	7.4	4230.9	6.4	4201.9	6.4	-29.0	-0.7	-258.0	-5.8	37.1	0.9
Краткосрочни	2606.7	4.3	2928.6	4.8	2775.4	4.2	2764.9	4.2	-10.5	-0.4	-163.6	-5.6	158.3	6.1
Валута и депозити ⁶	2336.2	3.9	2623.7	4.3	2311.5	3.5	2406.2	3.7	94.6	4.1	-217.6	-8.3	70.0	3.0
Търговски кредити и аванси	6.6	0.0	7.5	0.0	7.6	0.0	7.6	0.0	0.0	-0.2	0.2	2.2	1.1	16.4
Други сметки за задължения	263.9	0.4	297.3	0.5	456.3	0.7	351.1	0.5	-105.1	-23.0	53.8	18.1	87.2	33.0
Дългосрочни	1558.2	2.6	1531.4	2.5	1455.4	2.2	1437.0	2.2	-18.4	-1.3	-94.4	-6.2	-121.1	-7.8
Валута и депозити	1446.2	2.4	1420.3	2.3	1345.0	2.0	1315.9	2.0	-29.1	-2.2	-104.4	-7.4	-130.3	-9.0
Дългови ценни книжа	112.0	0.2	111.1	0.2	110.5	0.2	121.1	0.2	10.7	9.6	10.0	9.0	9.2	8.2
IV. Други сектори⁷	12782.7	21.1	12414.8	20.5	11800.5	18.0	11799.6	18.0	-0.9	0.0	-615.2	-5.0	-983.1	-7.7
Краткосрочни	3260.2	5.4	3130.9	5.2	3172.5	4.8	3202.9	4.9	30.4	1.0	72.0	2.3	-57.3	-1.8
Дългови ценни книжа	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	-0.3	-
Заеми ⁸	747.5	1.2	655.6	1.1	457.7	0.7	459.3	0.7	1.6	0.3	-196.3	-29.9	-288.2	-38.6
Търговски кредити и аванси ⁹	1539.2	2.5	1517.3	2.5	1665.4	2.5	1694.0	2.6	28.6	1.7	176.7	11.6	154.9	10.1
Други сметки за задължения ⁹	973.2	1.6	958.0	1.6	1049.4	1.6	1049.6	1.6	0.2	0.0	91.5	9.6	76.4	7.8
Дългосрочни	9522.5	15.7	9283.9	15.3	8628.0	13.1	8596.7	13.1	-31.2	-0.4	-687.2	-7.4	-925.8	-9.7
Дългови ценни книжа	1151.0	1.9	1179.5	1.9	1212.0	1.8	1195.7	1.8	-16.2	-1.3	16.2	1.4	44.7	3.9
Заеми ⁸	8211.5	13.5	7939.0	13.1	7268.9	11.1	7253.4	11.0	-15.5	-0.2	-685.6	-8.6	-958.1	-11.7
Търговски кредити и аванси ⁹	95.0	0.2	104.2	0.2	98.2	0.1	98.8	0.2	0.6	0.6	-5.4	-5.2	3.8	4.0
Други сметки за задължения ⁹	65.0	0.1	61.2	0.1	49.0	0.1	48.8	0.1	-0.2	-0.3	-12.4	-20.2	-16.2	-25.0
Финансови предприятия, различни от ПФИ	2167.8	3.6	2094.4	3.5	2077.3	3.2	2075.3	3.2	-2.0	-0.1	-19.0	-0.9	-92.4	-4.3
Краткосрочни	1138.4	1.9	1152.1	1.9	1137.1	1.7	1137.7	1.7	0.6	0.1	-14.4	-1.2	-0.7	-0.1
Дългосрочни	1029.3	1.7	942.3	1.6	940.2	1.4	937.6	1.4	-2.6	-0.3	-4.7	-0.5	-91.7	-8.9
Нефинансови предприятия	10508.1	17.3	10199.0	16.8	9623.2	14.7	9624.5	14.7	1.4	0.0	-574.5	-5.6	-883.5	-8.4
Краткосрочни	2097.4	3.5	1939.4	3.2	2004.5	3.1	2034.8	3.1	30.4	1.5	95.4	4.9	-62.6	-3.0
Дългосрочни	8410.7	13.9	8259.7	13.6	7618.7	11.6	7589.7	11.6	-29.0	-0.4	-669.9	-8.1	-820.9	-9.8
Домакинства и НГООД	106.9	0.2	121.4	0.2	100.0	0.2	99.7	0.2	-0.2	-0.2	-21.6	-17.8	-7.1	-6.7
Краткосрочни	24.4	0.0	39.5	0.1	30.9	0.0	30.4	0.0	-0.5	-1.8	-9.1	-23.0	6.0	24.8
Дългосрочни	82.5	0.1	81.9	0.1	69.0	0.1	69.4	0.1	0.3	0.4	-12.6	-15.3	-13.1	-15.9
V. Пречи инвестиции:														
Външнофирмено кредитиране	13723.7	22.6	14355.8	23.7	13880.6	21.1	14124.1	21.5	243.5	1.8	-231.7	-1.6	400.4	2.9
Задължения към директен инвеститор	8543.2	14.1	9144.8	15.1	8777.0	13.4	8842.1	13.5	65.1	0.7	-302.7	-3.3	298.9	3.5
Задължения към инвестиционни предприятия в чужбина	131.4	0.2	114.6	0.2	125.9	0.2	142.1	0.2	16.2	12.9	27.6	24.1	10.8	8.2
Задължения към свързани предприятия	5049.1	8.3	5096.5	8.4	4977.7	7.6	5139.9	7.8	162.2	3.3	43.4	0.9	90.8	1.8

Допълнителни показатели

Външен дълг на публичния сектор	7963.2	13.1	9976.8	16.5	10335.0	15.7	10320.0	15.7	-15.0	-0.1	343.2	3.4	2356.8	29.6
Външен дълг на частния сектор	29696.9	49.0	30086.0	49.6	28703.3	43.7	28964.4	44.1	261.0	0.9	-1121.6	-3.7	-732.5	-2.5

	VI.2020		XII.2020		V.2021		VI.2021		VI. 21/ V. 21		VI. 21/ XII. 20		VI. 21/ VI. 20	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро	%
Дългови ценни книжа по институционални сектори (номинал)¹	4060.2	6.7	5955.8	9.8	6010.0	9.2	6004.2	9.1	-5.7	-0.1	48.5	0.8	1944.0	47.9
Държавно управление	2783.2	4.6	4654.6	7.7	4677.7	7.1	4685.2	7.1	7.4	0.2	30.6	0.7	1902.0	68.3
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	2783.2	4.6	4654.6	7.7	4677.7	7.1	4685.2	7.1	7.4	0.2	30.6	0.7	1902.0	68.3
Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Парично-финансови институции (ПФИ)	111.9	0.2	111.1	0.2	110.4	0.2	121.1	0.2	10.7	9.7	10.0	9.0	9.2	8.2
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	111.9	0.2	111.1	0.2	110.4	0.2	121.1	0.2	10.7	9.7	10.0	9.0	9.2	8.2
Други сектори	1165.1	1.9	1190.1	2.0	1221.8	1.9	1197.9	1.8	-23.8	-2.0	7.9	0.7	32.8	2.8
Краткосрочни	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	-0.3	-100.0
Дългосрочни	1164.8	1.9	1190.1	2.0	1221.8	1.9	1197.9	1.8	-23.8	-2.0	7.9	0.7	33.1	2.8
Други финансови предприятия, различни от ПФИ	56.8	0.1	70.6	0.1	89.4	0.1	89.3	0.1	-0.1	-0.1	18.6	26.4	32.4	57.0
Краткосрочни	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	-0.3	-100.0
Дългосрочни	56.5	0.1	70.6	0.1	89.4	0.1	89.3	0.1	-0.1	-0.1	18.6	26.4	32.7	57.9
Нефинансови предприятия	1108.3	1.8	1119.4	1.8	1132.4	1.7	1108.7	1.7	-23.7	-2.1	-10.8	-1.0	0.4	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	1108.3	1.8	1119.4	1.8	1132.4	1.7	1108.7	1.7	-23.7	-2.1	-10.8	-1.0	0.4	0.0
Домашинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-

¹ Данните са в съответствие с *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2014 г. (*External Debt Statistics Guide for Compilers and Users*, IMF 2014).

Предварителни данни към 27 август 2021 г. Данните за периода април - май 2021 г. са ревизирани.

Данните за юли 2021 г. и ревизия на данните за периода януари 2019 г. - юни 2021 г. предстои да бъдат публикувани на 28 септември 2021 г.

Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източник: Министерство на финансите, *Регистър на държавния и държавногарантирания дълг*. Предварителни данни за юни 2021 г. към 17 юли 2021 г.

Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Дълговите ценни книжа са представени в основната таблица с тяхната пазарна цена, а в допълнителните таблици по номинална стойност.

⁴ Включва задълженията в СПТ към Международния валутен фонд.

⁵ По данни от банките.

⁶ Съгласно *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2014 г. (*External Debt Statistics Guide for Compilers and Users*, IMF 2014) пар. 3.32, междубанковите заеми, различни от дългови ценни книжа и други сметки за задължения, се определят като депозити.

⁷ Включват се кредити, декларирани и отчетени периодично в БНБ, както и държавногарантирани кредити (източник за държавногарантираните кредити: *Регистър на държавния и държавногарантирания дълг* на Министерството на финансите. Предварителни данни за юни 2021 г. към 17 юли 2021 г.

⁸ Данните се базират на отчетите, предоставени на БНБ от фирми, получили финансови кредити от нерезиденти. Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

⁹ Включват се отчетените външни задължения на местни юридически лица по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици). Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.